วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

น้ำตาล เดอะซีรี่ส์

เป็นเรื่องที่กลุ่มตัวแทนชุมชนใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อปกป้องดูแลสภาพชุมชนของตนเอง ว่าจะได้รับสารเคมี หรือมลภาวะจากการประกอบกิจการหรือไม่ อย่างไร

กลุ่มอนุรักษ์ โดยนางสาวน้ำตาล มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน ขอข้อมูลข่าวสารการขออนุญาตก่อสร้างอาคารประกอบกิจการโรงงานผลิตน้ำตาลทราย กำลังการผลิต ๑๒,๕๐๐ ตันอ้อยต่อวันของบริษัท ทรายแดง รวม ๔ รายการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า บริษัท ทรายแดง ใช้สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๗ จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาวน้ำตาลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน ส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณา และชี้แจงสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คำขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร รายการที่ ๒ ใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร (แบบ อ. ๑) บริษัท ทรายแดง คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๓ รายงานการจัดประชาคม อยู่ในความครอบครองของชุมชน ไม่มีอยู่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน รายการที่ ๔ รายงานการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน ในการพิจารณาคำขออนุญาตก่อสร้าง ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การอนุญาตเป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น จึงไม่มีมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจานตามที่นางสาวน้ำตาลมีคำขอ สรุปว่า ๑ กับ ๒ คัดค้าน ๓ กับ ๔ ไม่มี

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจานชี้แจงว่า "ไม่มี"ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของคณะกรรมการ ฯ หากนางสาวน้ำตาลไม่เชื่อว่าไม่มีเอกสาร ก็ใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เข้าตรวจสอบเอกสารได้ต่อไป ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ ที่หน่วยงานแจ้งว่าเจ้าของข้อมูลข่าวสารมีคำคัดค้าน และก็เห็นด้วยกับคำคัดค้านนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เปิดเผยได้ ยกเว้นสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน การเปิดเผยอาจรุกล้ำสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๓) จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน เปิดเผยข้อมูลข่าวสารคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร (แบบ อ. ๑) พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวน้ำตาล

กลุ่มอนุรักษ์ใช้สิทธิตามกฎหมายเพื่อให้ได้รู้เกี่ยวกับการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ และปกป้องคุ้มครองสิทธิของชุมชนและตนเอง รวมทั้งตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๖๒/๒๕๖๒) *"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"*